

รายงานผลการวิเคราะห์
ตัวชี้วัดที่ ๓.๕๑ ร้อยละของหน่วยงานภาคการสาธารณสุข
ดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุข

๑. Assessment : บทวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด และข้อมูล สารสนเทศ ที่นำมาใช้

๑.๑ ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด

กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย ได้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัดที่ ๒.๔ ระดับความสำเร็จของร้อยละการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการระดับหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการบูรณาการภาคีเครือข่ายทุกระดับในการกำหนดกรอบการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขในการดำเนินการจัดการด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมภายใต้สถานการณ์ฉุกเฉินครอบคลุมตามหลักการจัดการภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์และสาธารณสุขของกระทรวงสาธารณสุข หรือ ๒P๒R (Prevention & Mitigation, Preparedness, Response, Recovery) โดยจัดทำเป็นกรอบการขับเคลื่อนงานครอบคลุมทุกมิติ ได้แก่ ๑) มีทีมภารกิจปฏิบัติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (SEhRT) ๒) มีความพร้อมปฏิบัติการกิจ ๓) ได้รับการเพิ่มทักษะ เสริมศักยภาพการจัดการด้านสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม ๔) มีการเผยแพร่ และประยุกต์ใช้แนวปฏิบัติหรือมาตรฐานปฏิบัติงาน และ ๕) มีกระบวนการทบทวนรูปแบบการทำงาน และต่อมาจึงพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินความพร้อมของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ด้วยระบบประเมินตนเองแบบออนไลน์ ดำเนินการสอบถามหน่วยงานภาคการสาธารณสุขเป้าหมายประกอบด้วย กรมอนามัยส่วนกลาง ศูนย์อนามัยที่ ๑ - ๑๒ สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ทำให้เกิดความรวดเร็ว และลดภาระการทำงานของหน่วยงานระดับพื้นที่ สามารถนำผลประเมินตนเองมาวิเคราะห์ช่องว่างการพัฒนาเพื่อวางแผนสนับสนุนทางวิชาการ ตลอดจนสร้างกลไกการเพิ่มขีดความสามารถ และทักษะเจ้าหน้าที่ในการบริหารจัดการด้านสุขภาพ สุขอนามัย อนามัยสิ่งแวดล้อม หรือการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข และจัดกิจกรรมสนับสนุนปิดช่องว่างการดำเนินการให้แก่หน่วยงานต่อไป

โดยมีประเด็นสำคัญที่ต้องวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา ตลอดจนการกำหนดความต้องการ หรือความคาดหวังเป้าหมายความสำเร็จของการขับเคลื่อนงานรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขที่ครอบคลุมแนวปฏิบัติสำหรับการดำเนินการด้านการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม ภายใต้สถานการณ์สาธารณสุขรูปแบบต่าง ๆ โดยที่ประชุมมีการร่วมวิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ GAP หรือช่องว่างการดำเนินงาน

เมื่อวิเคราะห์สถานการณ์ภาพรวมแล้ว พบว่าในช่วงเวลาที่ผ่านมาของการดำเนินงานจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขมี Gap ในการดำเนินงาน ดังนี้

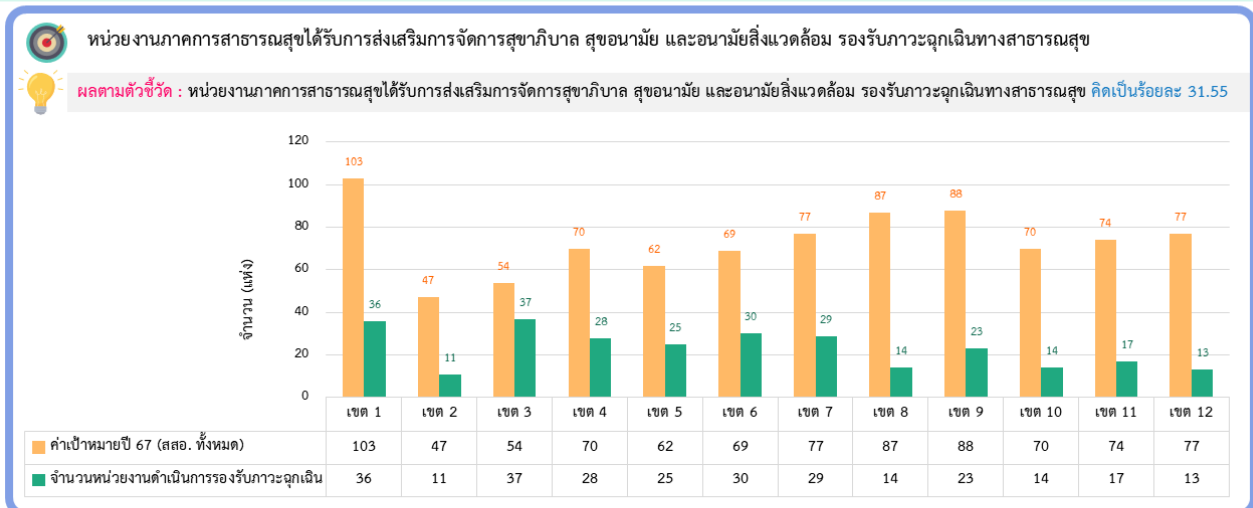
- ไม่มีระบบการคาดการณ์ด้านสุขภาพจากการเกิดสาธารณสุขและภัยฉุกเฉิน
- ไม่มีระบบฐานข้อมูลการเกิดสาธารณสุขและภัยสุขภาพที่เชื่อมโยงกับสุขภาพ และเป็นเอกภาพ
- ไม่มีดัชนีระดับเฝ้าระวัง/ปฏิบัติการผลกระทบต่อสุขภาพกรณีเกิดสาธารณสุขและภัยสุขภาพ
- ขาดผู้เชี่ยวชาญด้าน การจัดการ การประเมินติดตาม และเฝ้าระวังสุขภาพ ในภาวะฉุกเฉิน
- หน่วยงานในสังกัดกรมอนามัยส่วนกลางและภูมิภาค ยังไม่มีแผนเผชิญเหตุระดับหน่วยงาน และไม่มีข้อมูลแผนสาธารณสุข/ภัยฉุกเฉิน สำหรับทีมภารกิจปฏิบัติการอนามัยสิ่งแวดล้อม
- มีระบบบริหารจัดการ/กลไกรองรับสถานการณ์ภาวะฉุกเฉิน (ก่อน-ระหว่าง-หลัง-ฟื้นฟู) (๒P๒R) แต่ยังไม่ Functional

- ระบบเฝ้าระวังเหตุการณ์จากพื้นที่ยังไม่เป็นรูปแบบที่ชัดเจน วิธีการเข้าถึงข้อมูลสถานการณ์ในระดับพื้นที่ต้องอาศัยหน่วยงานอื่นทำให้ล่าช้า และการส่งต่อข้อมูลระหว่างกันยังไม่เป็นรูปธรรม
- ไม่มีกลไกการรวบรวมข้อมูลและการรายงานสถานการณ์หรือรายงานการปฏิบัติการจากพื้นที่
- กลไกการสื่อสารยังไม่ทันต่อสถานการณ์
- บทบาทของกรมอนามัย ต่อการสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยอื่นยังคงต้องมีกระบวนการสร้างความชัดเจนให้แก่เจ้าหน้าที่ของกรมอนามัยมากขึ้น

๑.๑.๑ ผลผลิต/ ผลลัพธ์ระดับ C (Comparisons) การเปรียบเทียบ

จากผลการดำเนินงานแยกรายเขตสุขภาพ ส่วนใหญ่สามารถดำเนินการได้ตามเกณฑ์การพัฒนาการเตรียมความพร้อมหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตำบล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข จำนวน ๕ ประเด็น **แต่ยังมีบางประเด็น** ที่หน่วยงานภาคการสาธารณสุขยังมีการดำเนินการได้น้อย หรือไม่มีการดำเนินการเพื่อรองรับภาวะฉุกเฉิน คือ ๑) ไม่ได้รับการจัดการด้านสุขภาพตำบล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมในศูนย์อพยพ หรือศูนย์พักพิงชั่วคราวจากภาวะฉุกเฉิน จำนวน ๑๖๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๔๕ ๒) ไม่มีคำสั่ง หรือมอบหมายภารกิจจัดการด้านสุขภาพตำบล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑๒๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๑๓ ๓) ไม่มีแนวปฏิบัติการด้านสุขภาพตำบล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข จำนวน ๑๒๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๒๑ และไม่มีกระบวนการทบทวนการปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงาน เพื่อปรับปรุงการทำงานรองรับภาวะฉุกเฉิน จำนวน ๑๑๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๒๕ ตามลำดับ แสดงได้ดังภาพต่อไปนี้

ส่งเสริมภาคประชาชนปรับวิถีชีวิตเตรียมความพร้อมรับมือภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขอย่างยั่งยืน

ประเด็นที่ต้องมีการขับเคลื่อนเพิ่มเติม

มีการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน เพื่อให้การดำเนินงานและการบริหารจัดการด้านสุขภาพตำบล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

ร้อยละของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตำบล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข
จำแนกรายเขตสุขภาพ, ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

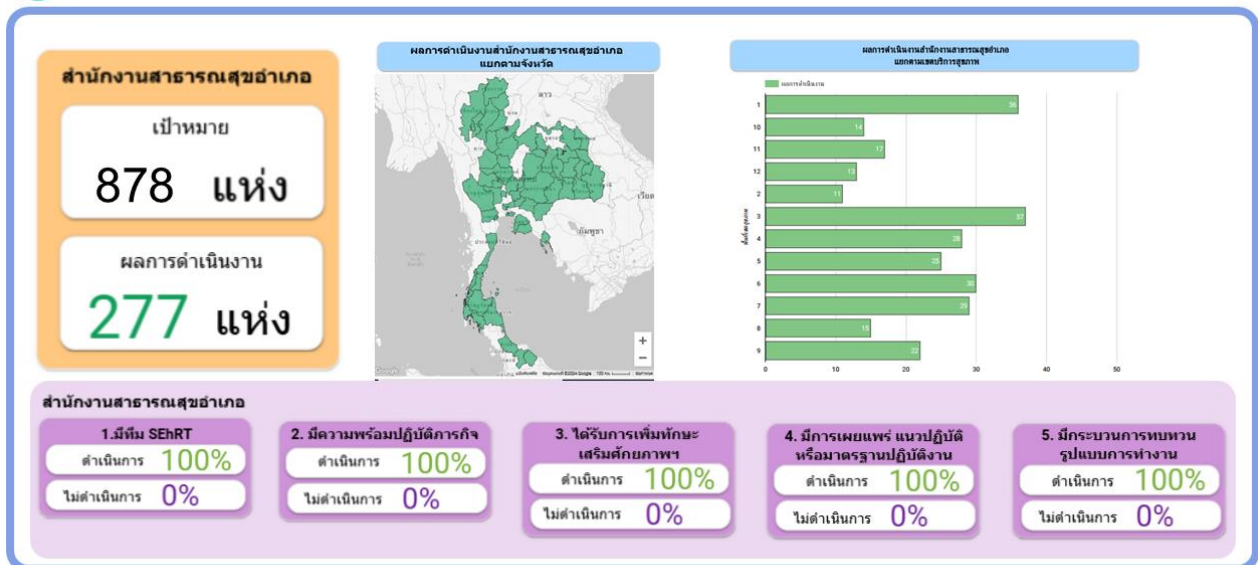
๑.๑.๒ ผลผลิต/ ผลลัพธ์ ระดับ T (Trends) แนวโน้ม และผลผลิต/ ผลลัพธ์ระดับ Le (Level) ของผลการดำเนินการในปัจจุบัน

สรุปผลและวิเคราะห์แนวโน้มการเตรียมความพร้อมหน่วยงานภาคการสาธารณสุขที่ได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข มีหน่วยงานเป้าหมายประเมินตนเองเข้ามา จำนวน ๒๗๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๕ ซึ่งเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด (เป้าหมายที่กำหนดร้อยละ ๒๕ จำนวน ๒๒๐ แห่ง) ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ พบว่า มีหน่วยงานภาคการสาธารณสุขที่ได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ได้ตามเกณฑ์จำนวน ๒๗๗ แห่ง แสดงได้ดังภาพต่อไปนี้

ส่งเสริมภาคประชาชนปรับวิถีชีวิตเตรียมความพร้อมรับมือภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขอย่างยั่งยืน

ผลตามตัวชี้วัด : หน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

ร้อยละของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขที่ได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

รวบรวมข้อมูลโดย กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย
ตุลาคม ๒๕๖๗